

toevertrouwen, voor wie hij geen geheimen zou hebben. Die opvoeding zou alles voor haar worden, zou haar leven vullen. En weer had ze, zooals vroeger bij 't Fransch studeeren, een taak gezien, die zijn moest de troost van haar leven. . . .

Maar ze had gemerkt, dat de opvoeding van een kind, zoo klein nog, iets machinaals wordt: 't met hem spelen en wandelen, 't laten eten, 't even-beknorren bij stoutigheid. Later, ja, als hij grooter geworden, zou denken over de dingen, die hij hoorde en zag om zich heen, als hij zou gaan lezen. Dan zou ze zijn neigingen wenden naar 't goede en 't schoone, dan zouden ze samen wandelen, en zou ze hem vertellen van 't wondermooie maaksel van een bloem, die ze samen bekeken, dan zou ze hem liefde geven voor den blauwen, zon-doortrilden hemel, liefde voor de dieren, voor de kleine en zwakke vooral, opdat hij niet wreed zou worden als vele van zijn makkers. Als hij moe van 't spelen was, zou hij bij haar komen, en leunend tegen haar aan, zou hij luisteren naar haar woorden, helder van oprechtheid en doorinnigd van liefde. . . .

Dáárover, zóó de toekomst ziende, zat ze vaak te peinen voor 't venster, terwijl Louis naast haar op den vloer speelde met zijn verspreid liggend speelgoed.

— — — — —
— — — — —

Een maand geleden had ze gehoord, dat Henri Heerlen benoemd was tot ontvanger in een dorpje in de buurt. En allerlei vragen had ze in zichzelf gedaan. Of ze hem nu zien zou? Of hij bij haar zou komen? . . . Den volgenden dag had Willem in de societeit gehoord, dat Henri's huwelijk niet gelukkig was. Er liepen vreemde verhalen over zijn vrouw, een wees, een zeer mooie vrouw, met een wat duister verleden. Er waren heftige scène's tusschen Henri en haar geweest, had een collega-ontvanger aan Willem verteld. . . .

Dien nacht had ze van hem gedroomd. 't Was de droom van haar meisjesjaren: 't dwalen in een groot paleis met vele zalen en vele trappen, die heel hoog zich verloren in perspectief van smalle treden. En dwalend door de verlaten hallen had ze opeens de

stem gehoord van Henri, en toen hem meenen te zien in de verte van een zaal, in wond'ren roodigen schijn door gekleurde ruiten. En ze was naar hem toegelopen, maar hij verdween in een andere zaal, in de verte weer. Zaal in zaal uit, tot ze plotseling hem zag stijgen omhoog langs de onbegrijpelijk hooge trap, waar hij in 't midden bleef staan, glimlachend, toen weer steeg, al hooger en hooger klimmend, 't gelaat naar haar gekeerd, en ten slotte verdween, een weemoedsglimlach op de lippen. Zij strekte beide armen naar hem uit. Lang stond ze roerloos onderaan de trap, almaar starend naar boven. Toen ging ze zoekend dwalen door de stille zalen, maar ze dwaalde, lange tijden, zonder hem weer te vinden. . . .

's Avonds, na 't middageten, moest Willem al gauw weer naar 't kantoor. Ze bracht eerst Louis naar bed, dronk dan alleen een kopje thee, lezend of werkend, vaak zich verdiepend in herinnering. Dikwijls vloten haar gedachten weg van 't boek om te verwijlen in voorbije tijden. Nog altijd had ze, getrouwde vrouw en moeder, dat eigen leven van gedachten en bepeinzingen. Maar 't was haar den laatsten tijd, of 't gevoelsleven begon te verdorren, langzamerhand, heel weinig merkbaar nog. Als meisje was soms één ruw woord van haar vader voldoende, om haar naar boven te doen ijlen. En als dan 't verdriet daarover verdwenen was, en haar gedachten zich lichter kleurden, hoorde ze in zich allerlei klanken en woorden, die niet waren om te zetten in teekens, niet waren neer te schrijven, maar die haar vulden met een verrukkende zaligheid. . . . En weinig was voldoende vaak om haar die stemming te geven: 't lezen van een gedicht, een zomeravond in vallenden schemer, 't gespeel van kinderen, 't weemoedig geklank van een viool in de verte. . . .

Dat enthousiasme begon minder te worden, te verdooven, en 't was haar een bitter leed, dit te merken. . . .

Een gebel, luid rinkelend, deed haar opschrikken. Een driftig kloppen was in haar borst, haar beenen trilden. Ze ging de trap af om open te doen. 't Waren arme kin-